

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Consideratio status damnatorum, quod actiones ipsorum
in primis malas, concernit**

Fecht, Johann

Durlaci, 1680

LXXVI.

[urn:nbn:de:bsz:31-122744](#)

gische Quæstiones, welche sine adminiculo bonarum artium der Ge-
bühr nicht erörtert werden können/ wohl erklärt. Es bezeugen D. Huteri zu Wittenberg und D. Gerhardi zu Jena aufgelassene weitläufige
Loci Communes, genugsam/ daß sie beide Patres und Scholasticos
gelesen/ anziehen und der Warheit zu Steuer vielfältig gebrauchen.
Gisbertus Voëtius, qui integrâ Dissertatione Theologiam Scho-
lasticam expedidit, Part. I. Disput. Sel. pag. 26. Scholastici terminos
& distinctiones multas, rebus alioquin obscurissimis & difficillimis elucidan-
dis, excogitarunt; quibus mirificè juvari ingenium & memoriam hominis,
& expeditissimè ac tutissimè mysteria multa Theologica explicari ac defen-
di, nemo inficias ibit, nisi solida Theologie ignarus. Jam verò, Scho-
lasticos Theologos plerosque vel inclinare in eam sententiam,
vel defendere eandem: damnatos propriè & actualiter non
peccare, vel inde constat, quod Magistri ea fuit opinio, quam
ceteri plerumque sequuntur. Allegavimus §. XIII. & seqq.
eam in rem post P. Lombardum, Henricum Gorichem, Eust. Bo-
naventuram, Alb. Magnum, Thom. Aquinatem, Petrum de Pa-
lude, Joannem Scotum, Petrum de Aquilâ, & Thomam de Ar-
gentinâ, qui, quamquam in unâ alterâque hypothesi à se invicem
dissentiant, consensu tamen quodam affirmantem sententiam &
argumentis tuentur & ab objectionibus liberant. At verò tot tan-
tosque in Ecclesiâ veteri per plurima seculorum intervalla Docto-
res, coniuncto quasi studio, ēμοδνηαδ, in errorem incubuisse, vero
nequaquam simile videtur.

LXXVI. Decimum & sextum argumentum ex negato pecca-
ti objecto procedit, apud Sanfordum: Ubi nulla lex est, ibi nulla trans-
gressio est. Rom. V. 13. Legem verò post hanc vitam demortuis nullam im-
peritare, quis ignorat? At degenerat, inquietus, sive voluntas prava Lombardi,
sive noluntas Bonaventurae minimè recta, ab illâ prime à rectitudine, in qua
Adamus creabatur. Degenerat sane, sed ita animalia degenerant etiam, que
tamen, quia sub lego minimè sunt, ideo & peccatum nullum habere possunt.
Habes hic argumentum & argumenti vindicias. Argumentum
hoc est: Ubi nulla lex est, ibi nulla transgressio est seu peccatum.
At in inferno nulla lex est. Ergo in inferno nulla transgressio est,
seu peccatum. Major constat partim effato Apostolico, Rom. V.
V. 13. ἀπεργία εἰς ιδεούται, μὴ ὄτε νόμος; non estimandum est, esse peccatum,
nbi

ubi non est lex : partim ex definitione & quidditate peccati , quod
 est *āroula*, I. Joh. III. 4. id est, deviatio à rectitudine legis. Ubi
 igitur rectum non est, ibi defectus à recto esse nequit. Minor pro-
 batur, partim ex principio legis, quod est DEUS, qui verò nun-
 quam damnatis legem se tulisse ullo indicio significavit: partim
 ex fine legis, qui est dirigere actiones hominis ad publicam hone-
 statem & Reip. salutem ; at apud inferos neque Respub. est, neque
 honestas, neque directio : (quomodo enim DEUS per legem di-
 recturus est ad honestatem & virtutem eos, quos nunquam vult
 honestati, nunquam virtuti deditos esse, sed perpetuis pœnis sub-
 jacere?) partim ex subjecto legis, quod est creatura rationalis &
 libera, seu indifferenter se ad bonum & malum habens; at damnati
 non possunt obediēre legi, non possunt honestati studere, quini-
 mò ne agere quidquid possunt, sicut supra probatum est.
 Manet ergo, nullam eos transgredi legem , adeoque nec peccare.
 Quod si regeras : Quicunque declinat à primævâ rectitudine , in
 quâ Adamus creatus est, is peccat. At damnati. Ergo. Respon-
 det Sanfordus, majoris amplitudinem per manifestam instantiam
 infringendo. Nempe bruta quoque animalia degenerant, seu
 deviant potius, à primævâ illâ rectitudine, & tamen non peccant.
 Ex quo patet, majorem ex ante adducto discursu ita limitandam
 esse : Quicunque declinat à primævâ rectitudinis lege, ipsi ex in-
 tentione Divinâ latâ, is peccat. At verò damnatis illam legem
 latam esse, gravissimis rationibus antea refutatum fuit. Nempe
 peccatum esse nequit, ubi non est lex , quæ aliquid vel præcipiat
 vel prohibeat , quam vel omittendo vel committendo violare
 queas. Præterea lex esse nequit, ubi non est, qui legem ferat, qui
 absolutâ in sibi subjectos potestate gaudeat, qui pro arbitrio iis-
 dem imperet &, quæ facienda sint, quæ omittenda , præscribat.
 Pater autem, post hanc vitam neminem esse, qui præcipere quic-
 quam aut vetare possit, præterquam DEum, qui, subjectis sibi o-
 mnibus, *futurus est omnia in omnibus*. I. Cor. X V. 28. Jam verò Deum ,
 hominibus à se creatis, leges tulisse, quibus observatis vel in con-
 cretâ perfectione conservati, vel ad eandem instaurari possent,
 propositis vel præmiis, si obsequium præstarent, vel pœnis, si mo-
 rem gerere renuerent, è sacris tabulis clarissime edocemur ; at ho-
 mines

minibus post hanc vitam in inferno viciaturis legem ullam à D E O
vel latam esse vel latum iri, majori facilitate rejicitur, quam asse-
ritur, cum extra id, quod revelatum est, Christianos sapere, haud
conveniat: de futuris verò in confusione regno legibus nulla
uspiciam fiat mentio. Igitur pœnarum gravitate ita perturbari, ut
detestabili vindictæ genere aduersus DEUM insurgas, eique ma-
ledicas, peccatum est in hac vita, ubi DEUS, proposita lege, pec-
catum id esse voluit, viresque dedit, ut fugere hoc peccati genus
& omittere posses: at ringi & ad eandem impatientiam commo-
veri à majori longè suppliciorum vehementia, eo loco, ubi pote-
stas tibi amplius non est effugiendi hoc vitium, peccatum non est,
quia DEUS nuspiciam revelavit, velle se, ut hoc sit peccatum. Vo-
luntas enim DEI pro lege est, quæ si adsit, gravissimo peccato te-
neris, cum ex arbore, v. g. scientia boni & mali comederis, si ab-
sit, nullo. Ut taceamus, si naturalibus legibus aliquis in infer-
nali regno locus esse fingeretur, plerasque inanes fore atque fru-
straneas, cum neque agere Sabbathum possint, quibus nulla lux
aut dies exoritur, sed quos æterna nox & perpetua obvolvunt te-
nebræ, tempusque omne in suppliciis consumendum est; neque
honorare parentes atque superiores alios, quos vel non habent vel
in Cimmeria isthac caligine non vident; neque castitati, tempe-
rantiae, justitiae, humanitati studere, quibus objecta harum virtutum
& occasio perpetuò defutura est. Quid? quod neque pec-
care contra plerasque leges poterunt, aut, si maximè vellent, eas-
dem transgredi. Nam neque blasphemare ore valebunt, quo-
rum lingua ignita futura est, neque occidere, cum *ἀφεπτα* sint &
damnatorum corpora, neque mœchari, cum in tantis cruciatibus
omnis delectatio absit, neque adulteria committere, ubi omne
matrimonium exulat, neque furari, ubi nihil præter ignem & fu-
num possidetur, neque falsum dicere testimonium, ubi nihil est
judiciorum civilium, neque injuriis onerare proximum, ubi ne-
mo honestus est, neque denique appetere quidquam alieni, ubi
nihil proprium invenitur, nisi cuilibet sua pœna. Ex quibus o-
mnibus præter superiora hoc quoque fieri potest argumentum:
Ubi occasio & objectum virtutum & vitiorum prorsus defutura
sunt, ibi neque legi, neque virtuti, neque vitio locus esse potest.
At in inferno. Ergo.

LXXVII.